

Előfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - - 3 korona
 Egy év szám ára - - - - - 12 fillér.
 Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1909. ==
 augusztus 15. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi s anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

A függetlenségi párt.

—, augusztus 13.

(P) A nyári nap még melegen süt és a politikusok javában pihenik ki az elmúlt politikai idény szörnyű fáradságait, mégis most már, ugyan még hűsítő szele érkezik az ősszel kezdődő nagy kampanynak, melynek pusztító orkánjából majd sokan kíváncsiak ki, akik belekeveredtek ebbe a hűsítő időjárásba abban a jámbor hitben, hogy felforgató fergeteg amúgy sem válik belőle. A sok nyári kacsa, buzgó tervezgetés és alattomos aknázás után az első fehér galamb már felrepült; Szegednek büszke magyar népe gyűlésbe hívja össze Kossuth Lajos nemzetét, hogy újra hitet tegyen a függetlenségi pártnak nemzetet felszabadító, népet gazdagító liberális politikája mellett. A sok kánya meglátta a galambot és már üldözik: mind hiába. Az előtt a fehér galamb előtt nyitva minden becsületes, hazája érdekét szem előtt tartó hajlék; és azok feketeség visszatérhet a sötét oduba, ahonnan gyászos erők szabadították ki.

Mi úgy látjuk, hogy a függetlenségi párt, már mint a Kossuth Lajos pártja ujjaszületés előtt áll. Ujjaszületés leszen sorsa akkor, ha lerázva a reáerőszakolt hatvanhetes békókat, egyedül veszi kezébe az ország kormányrudját és teljes felelősség mellett vezeti az országot a politikai függetlenség és a kétségbe nem vonható gazdasági önállóság felé, melynek országa azonban emberi számítás szerint belátható időben eljövendő. És dicső feltámadás leszen sorsa annak a függetlenségi gárdának, mely szembeállva Ausztriának és az udvarnak minden önkénye ellen, félretéve minden önző érdeket ott hagyja a gyáván meghunyászkodókat, az érdekhajhászokat, a kegykeresőket és megyeinek tovább azon az uton, melyet 400 esztendőn keresztül már letiport ez a husig sanyargatott nemzet, vérrel, könnyel megázott ezernyi és ezernyi bús honfisziv. Kivonul a hitetlenek és törpék táborából az igazság és becsület gárdája, mely ellenzékben fogja megvívni az elposhadt, meghizott, a sokat jövedelmező tétlenségben elernyedte erőkkel a harcot.

Bár nincs semmi okunk és alapunk arra, hogy egy atomnyi optimizmussal ítéljük meg a helyzetet: de ha oda át van összevissza annyi ész, amennyi a

kácsa fejébe belefér, akkor nem fogja pattanásig megfeszíteni az amugy is jól meghúzott húr. Ha ennek a nemzetnek eltespedt is a politikai élete és ha már fáradt is az elmúlt nagy küzdelmektől, maradt még itt annyi erő, hogy rajta a kiéhezettnek bármily kinja sem tudjon győzedelmeskedni. Ha tudnának oda át annyira gondolkodni, amennyire gondolkozik a szajkó, akkor is meg kellene látniok, hogy ha vannak is nálunk — mint mindenütt — megvesztegethető, megvehető aljas emberek: a nemzetnek zöme, annak hatalmas és megmérhetetlen nagysága puritán lelkiületével a maga testéből ki fogja választani a bűnösöket, a fergeseket, amint az egészséges és élet-erős test sem tűri meg az orvul támadó bacillusokat. És nem is leszen majd akkor harcra szükség, mikor kenyértörésre kerül a sor: a nemzet néma megvetésével fogja leszorítani a forumról azokat, akik olyan igen olcsón kaphatók a népnek nyuzására, a Dreadnoughtok építésére, annexió javaslatokra, ujoncjutalék emelésre és mindenre, ami Ausztriának kedves.

Hiszen igazuk van azoknak egészben, akik már egyszer a helyzet teljes tisztázását kívánják. Aminthogy örök természettudományi igazság az, hogy a jog előbb-utóbb győzedelmeskedni fog, amint igaz, hogy nemzetek tovább élnek mint fejedelmek, hogy fejedelmek még nem unták meg az uralkodást, ellenben népek és nemzetek nagyon gyakran érezték, hogy felesleges nekik a zsarnok, a despóta; hogy nem a nemzetek vannak a királyokért, hanem a királyok a nemzetért és hogy minden élő és életrevaló népben felébred az az öserő, mely életet követel a maga számára és hogy amikor felébred ez az erő, nem bánja, ha összedőlnek a rendszerek, leromboltatnak százados alkotások, felbontanak társadalmi rendeket, hogy még a trónusok is belerecesgnek —: akképen igaz, hogy ez a mi már eleget szenvedett — de még mindig élő! — nemzetünk meg fogja élni az idők teljességét és élvezni fogja mindazokat a jogokat, melyek megilletik, hogy ránehezede súlyos kötelességeit teljesíthesse.

És ha nem volna olyan komoly és megdöbbentő, hiszen kacagni lehetne azon a híren, hogy ebben az országban a függetlenségi párt odaadja majd magát egy klerikális áramlatnak és szolgálatába

szegődik egy olyan konzervatív rendszernek, melynek magyarországi vezetőit ugyan jól ismerjük, de ha nem is ismernők, Kolonics érsek és társai után igen szépen megrajzolhatnók. Elhisszük: egy ilyen elem kellene az osztrák udvarnak; egy ilyen többségre támaszkodni lehetne akkor, mikor újabb és újabb milliárdokat akarnak kizsarolni „flancra“ ebből a szegény országból és az ilyen feketelelkű, jellemtelen népességben bizni lehet akkor, mikor a Gesamtmonarchienak kell szolgálatot tenni. És csak fájdalmasnak kell tartanunk azt, hogy ezek a sötétben bujkáló alakok ennek a lehetőségében hisznek. Hogy ezzel merik feltételezni arról a pártról, melynek idvezült Kossuth Lajos volt atyja, egy Irányi Dániel vezére, hogy ezt az amugy is újabban nemzetiségekre osztott országot még felekezetekre is felbontsa? Hinni merik, hogy a függetlenségi pártnak nem leszen egy tagja is, ki vétót kiáltana annak a tervnek, mely tönkre nyomorítaná ez országot, mint történt Spanyolországgal és teljesen megsemmisítené magát a függetlenségi pártot is? Hogy ők józan észszel gondolni mernek arra, hogy gyalázatos, sötétlelkű, nemzetnyomorító országot nyomorulttá tevő politikájuknak meg tudjanak majd nyerni húsz millió magyart? Húsz millió magyarból még csak annyit is, kik országvilág előtt szégyenszemre ezt a galád politikát üzzék hogy előbb megvakítsák, aztán megfojtsák és végül elszültyesszék ezt az országot? És ehez segédkezet nyujtson a függetlenségi párt? A mi pártunk? Én, te, ő, mi mind, akik ma egymást megértve, egymásért, egymás mellett békében küzdünk nehéz verejtékkel boldogulásunkért és hazánk javáért?

Elébe áll ennek a tervnek a függetlenül gondolkodó magyar nemzet. Annak a politikának még késnie kell ebben az országban és délibábos álomnak kell tartaniok mindazoknak, akik ki tudják számítani azt, hogy kettő meg kettő összesen annyi mint négy.

A függetlenségi pártnak pedig mindenképen meg vagy a maga útja. Oda terelik sarkalatos programptjai, oda Kossuth Lajos öröksége.

Ez az út egyenes. Kitérője nincs. És ha valaki útjába kerül, az elemek erejével pusztítjuk el onnan.

Az út Magyarország teljes függetlenségéhez vezet.

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest,
 VI. Dalmok-utca 12. sz.
 Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

Kossuth Lajos.

II.

Tüzes beszédben kiáltja: „Mirajunk egy fojtó gőznek nehéz átka ül, a bécsi rendszer kamarájából egy sorvasztó szél fú ránk, mely idegeinket megmereviti s lelkünk röptére zsbasztólag hat.“ Az alsó ház ennek a beszédnek alapján fogadja el azt a feliratot, amely a nemzet jogait a maga teljességében követeli. A felirat sorsa már majdnem megpecsételődött, midőn a kormányzat üdőségének bénítói, a főrendek nem fogadták el az alsóház határozatát. Volt lőtás-futás Bécsbe, ahonnan már-már az országgyűlés szétozlatásának híre jutott el hozzánk, de hogy el nem jutott, azt a bécsieknek március 13-i forradalma eredményezte. Nem mertek a bécsiek példáján okulva a nagyhatalmu országintézők, kiknek hirhedt principálisa Metternich megbukott, hasonszóru barátaival együtt, a magyarokka ujjat huzni, mert már március 14-én a főrendek ülésén a felirati javaslat a nádor indítványára egyhanglagon kerül elfogadásra. A feliratot március 15-én Kossuth vezérletével küldöttség viszi Bécsbe, ahol a lánglelkű Kossuth mindenütt ünneplés tárgya.

Mig a küldöttség itt Bécsben ér el sikereket, addig Budapesten az ifjak rögtönöznek lelkes tüntetést a nemzeti eszmék érdekében és kivívják a magyar nép függetlenségének alapját képező tizenkét pontot. Március Idusán érezte a magyar hosszú idő óta ismét szabadnak magát. Sajtószabadság, felelős miniszterium, évenkénti országgyűlés Budapesten, a cenzura eltörlése, törvény előtti egyenlőség, nemzeti őrsereg, közös teherviselés, esküdt-szék, képviselő egyenlőség alapján, az urbéri viszonyok megszüntetése, nemzeti bank, a katonaság esküje az alkotmányra, a magyar katonák 7 országban hagyása, a külföldi katonák kivitele, az Erdélylyel való unió, a státus foglyok szabadon bocsáttatása: ezek azok a pontok, amelyeket feiratban terjesztett az országgyűlés elé a bátor, a híres „márciusi ifjuság“.

Természetes, hogy az országgyűlés, ahová időközben már Ferdinándnak kedvező válasza megérkezett, készséggel hozta meg az említett értelemben a törvényeket. Harmincegy törvénycikk kerül elfogadásra az 1847-48-iki országgyűlés folyama alatt, ami mindenesetre mutatja ez országgyűlésnek fáradhatatlan munkásságát. A törvények biztosították országunk függetlenségét és Kossuthot dicsérik alkotójuknak. A március 23-iki országgyűlésen számol be gróf Batthányi Lajos a miniszterium megalkotásáról és ez alkalommal terjeszti be a miniszterium tagjainak névsorát. Kossuth Lajos a pénzügyi, Széchenyi István gróf a közlekedésügyi, Szemere Bertalan belügyi, báró Eötvös József vallás- és közoktatásügyi, Klauzál Gábor földmívelésügyi, ipar- és kereskedelmi, Deák Ferenc igazságügyi, Mészáros Lázár hadügyi miniszter lett, herceg Eszterházy Pált pedig az Ausztriával felmerülő ügyekben bizták meg miniszteri teendőikkel. Kossuthot megilletette volna más tárca is, de a bécsi köröknek úgy tetszett, hogy a pénzügyi dolgok vezetését bizzák rá.

Hogy azután az örömben néhány csepp üröm is vegyüljön, a kamarilla V. Ferdinándot rábeszélte, vonja vissza azokat az ígéreteket, amelyeket a Bécsben előtte megjelent küldöttségnek tett. Március 29-én minden bővebb indoklás nélkül az ígéreteket semmieseknek nyilvánították ki és mézes madzag fejében a minisztereket megkivánták hagyni, de működésében a helytartótanács fennhatósága alatt kellett a felelős miniszteriumnak maradnia. Kimondhatatlan izgalmak követték ezt a rendelkezést, átkozták a bécsi főembereket, akik ismét csak félrevezették az uralkodót. Kossuth az országgyűlésen nyíltan kikel a kamarilla végzése ellen. Ezen beszédnek, amely a bécsi viszonyokat a legerélyesebben elítéli, az lett a következmény, hogy egy válasz felirat küldését határozták el, amelyben az adott királyi szó szentségére hivatkozva, kijelentették, hogy nem engednek a magyar nemzettel csufos játékot

üzni. Ennek a válasznak megvolt a hatása, a március 29-iki attaquenak nem volt sikere és április 11-én Pozsonyban a király kihirdette felesége, Ferencz Károly és Ferencz József főhercegek és a nádor jelenlétében, hogy a betérjett márciusi törvényeket szentesíti, mert amint a király maga mondja az országgyűléshez intézett beszédében, ő „hiv magyar nemzetének szívből óhajtja boldogságát, mert abban találja fel a magáét is.“ A nemzet lelkesedése igen nagy volt, elérték vérontás nélkül azt, amire minden gyermeke e hazának már oly régen vágyott. Most tehát a békes munkálkodás következett volna; hogy pedig Kossuth mennyire át volt hatva annak tudatától, hogy nem harccal, nem vérontással, hanem békés egyetértésben kell elérni a nemzeti kívánságokat, mutatják az országgyűlésen elhangzott eme szavai: „Midőn e nemzetet saját sorsa urának látom, midőn látom, hogy egyik-másik kedvenc eszménk nincs is még ebben a pereben biztosítva, de van lehetőség azokat utóbb kivívni, vissza kell borzadnom a polgárvértől és forrón óhajtom, hogy akik itt vannak s akik itt nincsenek, egyenlően érezzék e szent kötelességet, hogy ily körülmények közt polgárvért ontani a legnagyobb bűn volna, amit a nemzet elkövethet.“ Kéri továbbá a nemzetet, „hogy tartsa meg az erőnek azon nemes mérsékletét, melyben fekszik a szabadság diadala.“

Az országgyűlést ezután berekesztik, a felelős magyar miniszterium pedig Pesten 1848. április hó 16-án lép hivatalába. A miniszteriumra rengeteg munka várt, a dolgok állását pedig megnehezítette az a körülmény, hogy pénzre lett volna szükség, holott köztudomású, hogy az államkincstár rendkívül csekély összeggel rendelkezik. Kossuth talentuma ezen is tudott segíteni, pénzveréssel és kincstári utalványok kibocsátásával iparkodott Magyarország lánglelkű bajnoka segíteni, lelkének teljes erejével, éjjel-nappal lázasan dolgozott, csak hogy az ország ügyeit abba a mederbe terelje, amelyen haladva elérhetjük a nemzet felvirágzását. Igen nem lehetett az ügyeket ebbe a

TÁRCA.

Egy szerelmes diáknak.

Kedves öcsém —
nagyon felizgatott volna leveled, ha nem volnék biztos abban, hogy nem származol az Azrák törzséből. Nem azért mintha ebbe a borzasztó kinszenvedésbe nem tudnál belehalni, hanem inkább azért, mert nem tartozol azon szerencsétlenek közé, akik csak egyszer tudnak szeretni. Mert fiatal barátom tud meg: egy modern felszabadító szellem kezd alaposan hódítani az emberek között: minél gyakrabban és minél rövidebben szeretni. A csapodár szót pedig törlik ki szótárból, lexikonból egyaránt.

Hát te vigasztalást kérsz tőlem és azokból a bizonyos ircseppekből, melyekkel annyi ezer és ezer esztendőn keresztül boszorkányok és kuruzslók gyógyították a vulgus amorisban szenvedő gyarló lényeket. Öcsém, nem vagyok én kuruzsló, sem titkos gyógykezelő, azért ilyen keservetesen nehéz munkára nem merek vállalkozni. Mert az biztos, hogy teljes sikertelenségnek néznék elébe és az ilyen fajta lelkes és szenvedélyes gyerekeknek jobb oda-szólni, vagy talán gondolni: „auslaufen lassen“. Ami magyarul annyit tesz, hogy majd megunod.

Hanem megsugok neked valamit: ismerem azt a te „fejedelmi termetű, bogárszemű, hattyunyaku, csillogó fehér fogu, piciny lábú édes kis teremtedet“, kinek a te alaposan

megokolt véleményed szerint nem volna egyéb hivatása mint boldogítani téged. Természetesen a fejedelmi termetével, bogárszemével, hattyunyakával, meg a csillogó fehér fogával, no meg hát a piciny lábával. Ez mind feltétlen kedves egészségedre válnék és hozzájárulna ahoz, hogy a „földi boldogság“ telistele serlegét kihörpíthesse. Tartok tőle, hogy alaposan becsipnél tőle és hogy végül szörnyű katzenjammer maradna számodra.

Ismétem, kétségbeejtőnek találnám leveledet, ha a többek közt megnyugtatót nem sikerült volna felfedeznem. Az egyik az, hogy nem szólsz hősnőnek lelkéről, aminek lehetséges a feledékenység, vagy a betegségeddel járó szó-rakozottság az oka, de valószínűbb, hogy azért nem szóltál magasba repülő szelleméről, mert a Venushoz címzett hölgyedet még nem is ismered.

Hát ebben aztán már látok igazságot. Beleszerettél olyan kis fruskába, akit nem ismeresz. Örök életű igazság az fiam, hogy alaposan és igazán csak olyan földi teremtésbe lehet beleszeretni, akit az ember nem ismer. Mert a formát, a külső szépet a természet alkotja meg; és ennek az alkotásában van imádni való. De a lelke, a szava, a beszéde, az már úgy készül, úgy alakul; alakítják az emberek, a nevelés, a világ, az erkölcs: nincs már ottan köszönet.

Aztán meg fiatal nagyon ez a szívednek lelke! Igaz hogy megvigasztalsz, mennyire fog ez még fejlődni és hogyan néz majd ki a jö-

vőben. Kedves öcsém jól jegyezd meg magadnak, a nőknél mindig csak azokat szeresd, akiknek multjuk van, a férfiaknál becsülheted a jövőt; s sohse tekints bizalommal egy nőnek jövője elébe. Ők maguk szeretnek arra hivatkozni, hogy ez a női lélek, ez a női jövő az igazi sphinx. Én nekem még soha életemben nem volt rejtélyem, melyet kedvezően tudtam volna megoldani. Aztán ha nőkről van szó, pláne az ilyen szeszélyes, tükörbetektintő, hajfrizurát igazgató leányoknál, kellemetes meglepetésben aligha lehet részed.

Ugyan megfogadtam, hogy nem irok földi gyarlóságokról, de az imént rájárt a tollam: ne vedd hát rossz néven. De hidd el igaz amit mondok. Megfigyeltem, hogy amikor arra vonulsz szépen kivenve, kikenve, akkor szerényen kimosolyog a csillagos égre — ahol nappal a csillagokat még ő sem tudja látni — aztán mihelyt lőtávolságon kívül vagy, következik a fejének az ablaktükörben való vizsgálása. Ha jó volt, akkor tovább „néz ki“. De ha nem volt jó — és ha női hiúságról van szó, lehet a valami eléggé tökéletes, — akkor következik a rózsás ujakkal — nini ezekről te megfeledkeztél — való igazgatás. Nem irtál az ujjakról azért, mert tudod, hogy mesésen ápol, hosszukás körmök is vannak rajta, aminthogy a csillogó fogakról sem irtad meg, hogy harapásra elég nagyok. Avagy ez nem előny?

Hát bizony nem előny. Amint sok és nagy és egészséges dolga van még a gyengébb nemnek, mely a szerelmesek csalóka szines

mederbe tudott, mindenből azt és épsége és függött. gyógytár a hányat szélybe v keserű cs ségek fel szántak megettek rendelésé nánd, ő nemzetem teljék ak gondolták hadilábra tiségeket mindenütt nép ellen

Orsz gári ma Lovrekov kemétre, versenyen gón kész az „Erzs sikere ut soljuk, visszatér

Zen ról már ber hóba 17. szám lesz. Ta

üvegén k mi pedig kifacsart szellemn olyan pi fejedelm lódni tu

Ezz nem sor szivemet tam nek idegrend ban, a m mében.

Pon ritaná v hogy m engem a írással elmondá dása oly szeresd érzés, n és kötel azt a leá leányba szempár egészmé gában mint eg szoktan denfelé sűt alá. Me reted;

mederbe terelni, a nemzet felvirágozni nem tudott, mert a bécsi kamarilla kaján szemekkel mindenkor ki tudta lopni a magyar nép szájából azt a falatot, amelytől nemzeti létünk épsege és Magyarország egészséges fejlődése függött. Most is ott készültek a bécsi udvar gyógytárában azok a keserű csöppek, amelyek a hányatott, szegény magyar népet a végveszélybe voltak hivatva sodorni. A gyógytárban keserű cseppeknek ott tartogatták a nemzetségek felbujtását. Különösen fontos szerepet szántak Jellasiának, akit horvát bánnak is megtettek és aki azután iparkodott is a bécsiek rendelését pontosan teljesíteni. Szegény Ferdinánd, ő talán még segített volna a magyar nemzetet, de hát ha tanácsadói úgy kívánták, teljék akarattjuk; pusztuljon a magyar nép, gondolták meg ezek, álljon a nemzetségekkel hadilábra. Jellasiék össze is veszítik a nemzetségeket a magyarral, vérszemet kapnak ezek mindenütt és lázas erővel készülnek a magyar nép ellen. (Folyt. köv.)

HIREK.

Országos dalverseny. Az ujvidéki polgári magyar Daloskör ma vasárnap utazik Lovrekovics Ferenc elnök vezetése alatt Kecskemétre, hogy az ott tartandó országos dalversenyen részt vegyen. A daloskör igen buzgón készült a versenyre, s az e hó 12-én este az „Erzsébet” nagytermében tartott összpróba sikere után ítélve, nem tévedünk, ha azt jósoljuk, hogy a Daloskör díjnyertes fog visszatérni utjáról — amit őszintén kívánunk.

Zeneiskola Ujvidéken. A zeneiskola, melyről már lapunkban szó volt és mely szeptember hóban kezdi meg működését, szücs-utca 17. számú ház I. emeleti szép nagy szobáiban lesz. Tanári erői mind diplomás művészek

üvegén keresztül nézve oly szörnyen felemelők; mi pedig már, a szenvedés tüzén átjutottak kifacsart szívvel, tönkretett idegekkel, fásult szellemmel hirdetjük: nem jó a nő, ha meg olyan picike is, mint az a piciny láb és olyan fejedelmi természetű, milyenné egyik-másik fejlődni tud.

Ezzel aztán kedves öcsém be is fejezhetném soraimat. A mi ezt az én kiaszott öreg szívemet nyomta, azt nagy sietséggel elmondtam neked, ki még bohó lélekkel, egészséges idegrendszerrel hiszed a lélek hathatatlanságában, a nőnek minden kritikán felül álló jellemében.

Pontot tehetnék soraim után, ha nem szorítana valami az én bensőmet: az a gondolat, hogy mit is csináltam volna én azzal, aki engem az ifjúságnak teljében ilyesféle durva irással felkeresett volna. Azért hát, miután elmondtam egy részét annak, aminek elmondása olyan jól esett, azt tanácsolom: öcsém szeresd csak továbbra is azt a leányt. Ez az érzés, mely legszentebb és leggondosabb jogok és kötelezettségek forrása a világon. Szeresd azt a leányt, mert igazad van: van abban a kis leányban, annak az ifjúságában, mosolygó szempárában, szellemet sugárzó tekintetében, egészséges üdeségében és gondtalan vidámságában valami lebilincselő, valami elragadó; mint egy harmatos szép fakadó rózsabimbót szoktam nézegetni, mely illatot terjeszt mindenfelé és amelyre még a nap is mosolyogva sűt alá.

Meg tudlak érteni, hogy azt a leányt szereted; és a megértés már fél megbocsájtás.

Szerető hived:

Idakrous. (P.)

lesznek, még pedig: szólóéneket dr. Mayer Oszkárné hírneves énekesnő, ki az énektanári diplomát a budapesti akadémián szerezte, zongorát Nénin Olga zongoraművésznő, hegedűt Emil Gaks hegedűművész, a híres Kubelik és a még híresebb Sevcik tanár jeles tanítványa, zeneelméletet pedig Baics Izidor fogja előadni. A jó tanári erők után ítélve, a zeneiskola az ujvidékiek régi óhaját fogja kielégíteni. Gyermekünk havi 10 kor. kis áldozat árán okleveles tanároktól jó alapon fogják tanulni és gyakorolni a zeneművészetet.

Nemeskeblű adomány. Özv. Slama Józsefné, férje elhunyt alkalmából, az elhunyt intenciójának megfelelően 100 koronát adományozott az önkéntes tüzoltó-egyletnek. A nemeskeblű adományért ez uton mond köszönetet az egylet parancsnoksága.

Feloszlott áldásos intézmény. Szülők és tanulók egyaránt isteni áldásnak tekintették azt a „Napközi otthon-t” melyet a vasutas szövetség ujvidéki kerülete Ligeti Ferenc főellenőr és Koller Károly ellenőr buzgólkodása és vezetése mellett alig egy év előtt a vidékről naponként Ujvidékre bejövő tanulók részére teremtett és fentartott. Bár Ujvidék társadalmá is hozzájárult az Otthon fentartásához, kevésnek bizonyultak az eszközök és főleg a vasutasok szövetségének központját éri első sorban a vád, hogy a Napközi Otthon nem bír tovább fenállani és feloszlani kénytelen, mert a központ még a kilátásba helyezett évi járulékkal is — dacára ismételt sürgetésnek — adós maradt. Lehet, hogy a központ még utólag megembereli magát, de lehet, hogy az üdvös intézmény éi álló fáradhatlan vezetők nem riadnak vissza és társadalmi meg más uton tudják megszerezni a Napközi Otthon fentartásához szükséges költségeket.

Fenakadt regattisták. A budapesti Pannonia evezős egyesület 5 tagja e hó 11-én érkezett Budapestről Ujvidékre, honnan még tovább szándékoztak menni az al-Dunára. Azonban a fahid — állítólag szándékosan — ugyanakkor be lett csukva, még pedig rosszul és hibásan, úgy hogy a regattisták csónakja a hid alatt ketté tört s a regattisták ép bőrrel menekülve, kénytelenek voltak másnap vasuton visszautazni Budapestre.

Meghívó. Az „Ujvidéki kosárfonók termelő szövetkezte, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja” f. augusztus 29-én délután 4 órakor tartja első rendes évi közgyűlését a következő tárgysorozattal. a) Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az évi üzleteredményről és mérlegről (60. §), s ezek alapján ezen testületek fölmentése. b) A tiszta jövedelem felosztása (62. §), illetve netaláni veszteségnek a 63. § értelmében leendő fedezése. c) Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjazásának megállapítása. d) Az alapszabályok módosítása a 47. §. korlátai között. A szövetkezet t. tagjai azon tudósítás mellett hivatnak meg e közgyűlésre, hogy az évi mérleg a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a szövetkezet helyiségében (Zrinyi Ilona-utca 21.) a tagok számára közzemlére ki van téve.

Betörő lakó. Lang Félix pincér Martyis Rozália helybeli lakosnőnél volt lakáson. A jeles ifju szerdán délután felhasználva lakásadónője távollétét, feltörte annak szekrényét és onnan 2 ezüst órát és egy láncot kilopott és azokat nyomban el is adta, fáradságának gyümölcsét azonban nem igen élvezhette, mert rendőrségünk, mielőtt még a kapott pénzt elmulatta volna, károsult panaszára kinyomozta és letartóztatta.

Aranylopás. Szerdán délután egy nagybányai bányafelügyelőt tartóztatott le rendőrségünk, ki egy helybeli aranyművesnél mintegy 30 gram nyers aranyat kínált eladásra és annak hol és mikénti szerzéséről kellő felvilágosítást adni nem tudott. Rendőrségünk az esetről értesített nagybányai bányagazgatósággal és rendőrkapitánysággal együtt nyomoz ez ügyben, mert úgy látszik, hogy egy nagyobb szabásu tolvajszövetkezet egyik tagja került kézre, kik évek óta rendszeresen dézsmálják a kincstár aranybányáját.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 6—13-ig bejelentett születések 16, még pedig 6 fiu, 10 leány; meghalt: 15.

Népgyűlés. Az ujvidéki szociáldemokrata párt vezetősége e hó 15-ére Ruzsicska dunaparti vendéglőjébe népgyűlést hirdet „a politikai válság és a szociáldemokrata párt törekvései” napirenddel.

Két gimnáziumi tanulót teljes ellátásra — mérsékelt díj mellett — elfogad Kardos Ignác, polg. fiúisk. igazg. Ujvidék, Zrinyi Ilona utca 66. sz.

Amerikai gyémántkirály világművelő utazásából Ujvidékre érkezett és a világ legjobb és legsikerültebb amerikai és párisi gyémánt és ékszer utáztatokból Kossuth Lajos-utca 37. szám alatt a Winkle-féle palotában egy gyémánt ékszer kiállítást rendezett. Eladásra kerülnek: több mint 100.000 darab gyűrűk, broszok, nyaktűk, fülbevalók, kolyók, karsatok, kézelő gombok, kalaptűk, cigaretta szopókák, férfi és női doublé láncok stb. Az összes áruk rendkívül mélyen leszállított árban edatnak el. Ami minden más világvárosban 8 koronába került, itt most csak 3 korona. Amerikai Rospopf órák láncsal együtt 6 korona.

Merénylet a gyorsvonat ellen. Az Ujvidékről Budapest felé haladó gyorsvonat ellen e héten Kiszács község határában merényletet követett el egy kanászfű: revolverből négyszer rálőtt a vonatra, melynek két ablakát bezúzta. A merénylőt letartóztatták, azt vallja, hogy játékból sütötte el a revolvert és sejtelve sem volt arról, hogy vonat halad arra.

Ásatások Bácsban. A bácsi török furdót, mely az érseki vár tövében fekszik s félig már a föld alatt van és a széplaki erdőben domboruló 3 ősi sirhalmot e hó 16—19-én Dr. Posta Béla kolozsvári egyetemi tanár és a Műemlékek országos bizottságának kiküldötti felásatják.

Közzadók a vármegyében. Popp György min. tanácsos pénzügyigazgató legutóbbi jelentése szerint Bács Bodrog vármegyében f. é. július havában befolyt: 147,153 k. 23 f. egyenes adó, januártól július végéig 4.125,680 k. 70 f. Hadmentességi díj 2343 k. 94 f. januártól július végéig 44,376 k. 58 f. Bélyeg-és jogilleték 282,261 k. 79 f., januártól július végéig 1.802,202 k. 73 f. Fogyasztási és italadó 121,677 k. 49 f., jan.—jul. 747, 371 k. 72 f.

Tanonoktatási szakfelügyelő. A vallás-és közoktatásügyi miniszter tanoncoktatási szakfelügyelővé nevezte ki Raffay László szegedi ipari szakiskolai tanárt a bácsbodrogmegei összes iparos tanonciskolákhoz.

Országos Szent István ünnepély a Margitszigeten. A Szent István nappal kapcsolatban augusztus 21-én, szombaton országos ünnepélyt rendez a „Dunántúli Közművelődési Egyesület”, melynek élén Széll Kálmán, Pallavicini Ede őrnagy és Rákosi Jenő állanak. Az ünnepély napjára a Fővárosi Közmunkák Tanácsa átengedte az egész Margitszigetet és

egy száz-as-bizottság dolgozik állandóan az országos ünnepély előkészítési munkálatain és minden jel arra vall, hogy az ünnepély a legfényesebb keretekben fog lefolyni. Reggeli 8 órától éjjeli 12 óráig a legkülönbözőbb athlétikai, művészeti és egyéb látványosságokban lesz alkalma gyönyörködni úgy a fővárosi, mint a Szent István napra Budapestre ránduló vidéki közönségnek s az összes látványosságokért mindössze 1 korona belépődíj lesz a Margitszigetre az ünnepély napján. Az ünnepségnek egyik valóban ritka és páratlanul álló vonzó része lesz az a nagy nemzetközi *athlétikai viadal*, a melyet a „Magyar Athlétikai Klub” rendez az ünnepség délutánján a margitszigeti sportpályán. A népi ünnepély a Margitsziget egyik festői részén, művészi dekorációkból plasztikusan felállított házak között a *magyar faluban* fog lefolyni. A faluban lesznek a pitvaros galambházak, futókás virágos kerttel, oszlopos-lépcsős folyósóval, az udvarokban csűrrel, gerendás padlással. Háttérben magyar stílusú kerítések mögött lesz a templom. A perspektivikus sövény előtt fog állni a községháza és a posta. Odább, verendás házak előtt falusi lócák csalogatják a járó-kelőket. Itt fognak gyülekezni d. u. 3 órakor azon gyermekek, akik a szépségversenyben résztvesznek. A falu piacán 10 méteres mély gémeskut lesz felállítva, ebben 5000 drb. emléktárgy, melyből mindenki szerencséséjét kihalászhatja az ott lévő horgonyos pálcával. A falutól nem messze lesz a női és férfi *cellővő-verseny* három díjjal jutalmazva. Mint új dolog, egy *nappali tűzijáték* fogja a közönséget gyönyörködtetni, mely méreteiben egészen rendkívüli lesz s mely alkalmul fog szolgálni annak igazolására, hogy világos nappal is lehet egy nagyszabású tűzijátékot rendezni. Ugy a délutáni, mint az esti tűzijáték rendezésére *Hyra* és *Huber* bécsi pyrotechnikusok laboratóriuma vállalkozott, mely a fővárosban történő ezen bemutatkozása alkalmával nagy áldozatkészséggel egészen elsőrangú két tűzijátékot fog rendezni. A vonatkozó mindennemű felvilágosítással a Dunántúli Közművelődési Egyesület főtitkári irodája szelgál (VII. Dohány-utca 39. sz.) a hol (82-82 telefonszám alatt) bárki felvilágosítást nyerhet.

Osalládi idill a vasuti kocsiban. A kassauerbergi vasut egyik tisztviselője családjával Budapesten beszállt a Szabadka felé induló vonat egy második osztályú kocsijába. A férj és feleség elfoglaltak egy fülkét, melyet „szolgálati szakasz” jelzőtáblával láttak el. Két idősb leányt és két kisebb fiúgyermekét pedig a mellette levő fülkébe helyezték el. Az utazásuk egész Kalocsáig mély csendben történt. Itt azonban, — ugylátszik — férj és feleség között nézeteltérés történhetett, mert a férj hirtelen kivetkőzött emberi mivoltából és megrohanta nejét, kit azután ökleivel ütlegelni kezdett. Az ütlegeléssel azonban nem volt teljesen megelégedve, mert azután megfogta nejét és lábánál fogva ki akarta dobni a kocsi ablakán. A nagy zajra a másik fülkéből kirohanó gyermekei és a kocsin utazó még két utazó meg két uriember tértették észre az önmagáról megfélemedezett embert aki azután mintegy megszegyenülve dült a fülke párnái közé és folytatta csendben utazását. Hogy azonban a további uton nem történt-e valami folytatása a dolognak, nem tudni.

A nyár és a szenvedő emberiség. Sok betegre kinzó hatással van a nyári meleg. A nap tropikusán hő sugarai bágyasztó izzadságot váltanak ki amugyis elgyengült szervezetből és a betegnek nincs menekülése a kinzó hőség elől, még a fürdőhelyen sem. Áll ez

különösen idegbajban, gyengeségben, álmatlanságban, csusz, reuma és ischiásban szenvedőkre. Pedig adva van az enyhülés és gyógyulás módja, „a mely nemcsak, hogy ellensúlyozza a hőség kinzó hatását, de biztosan helyre állítja az egészséget. Aki ezt a módot meg akarja ismerni, az olvassa el az „Értekezés a villamos Gyógyomóról” című könyvet, melyet kívánatra ingyen és bérmentve, zárt borítékban küld meg mindenkinek az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő intézet, Budapest, Károly-körút 2. félemelet 50 sz.

Nyilt-tér.

Emma, gyermekem, mit lát a szemem!

Itt fenn, 3000 méterrel a tenger fölött, a világ legelrejtettebb zugában meg lehet vásárolni Fay valódi sződeni ásványpasztilláját és végre alaposan nekimehetek kellemetlen meghűlésnek. Most ismét láthatjuk, hogy a jó dolog mindenhová eljut. Tisztelt uram, adjon mindjárt három skatulyával, hogy ne jussak ismét zavarba. És majd meglátod gyermekem, milyen hamar friss és élénk leszek újra. Fay valódi sződenije (egy skatulya 1 korona 25 fillér) egyszerűen nem tilr meghűlést.

Vezérképviselő: Ausztria-Magyarország-ra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17.

Felolós szerkesztő: Pap Sándor.
Laptulajdonos: Balla Árpád.
Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

MUSCHONG-BUZIÁSFURDO BUZIÁSI PHÖNIX^{ÁSVÁNY} ÜDÍT-GYÖGYIT^{VIZ}

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővény-képződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Képviselő és főlerakat: Dietzgen Imre 2-12
Fia cégnél Ujvidék.

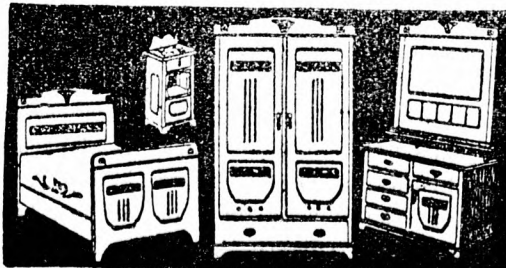
Eladó

igen kedvező feltételek mellett egy

gőzmalom

egészen új, legújabb szerkezetű motorral, közvetlen közelében a vasuti állomásnak, nagy környezettel.

Közelebbi értesítések
Szerb Kátyi Takarékpénztárnál mint szövetkezetnél, Kátyon (Magyarország).
2-3

szükségletét olcsón és könnyű fizetési feltételek mellett szerezheti be.

GROSZ és KRAUSZ

nagy áruháza a „Tigrishez”

Telefon 24.

UJVIDÉK.

Telefon 24.

Gyermekkosci különlegességek.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kengeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkreteszi arcbrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével elért (különösen Francia- és Németországban), sok embert arra bírta, hogy ez a világhírű, **ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága** (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő a épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a **Margit-Crème** mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére.** Ez a világhírű szépség szer a Földes-féle **Margit-Crème**, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc brét, eltünteti a **szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, hórátkát, mitesszert, arc- és kezvörösséget.** Az arc ideálisan **szép üde és ifju** lesz s emellett a Margit-Crème teljesen **ártalmatlan.**

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit powder (fehér rózsás és érme színben) 1 K 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszer-tárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címözve írni: **Földes Kelemen** gyógyszerész, Arad. Kapható Ujvidéken: **Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Wenadovó VI., Vulos János, Klein Oszkár** drogeria. 5-8

ROPS

biztonsági
gyorsfőző.
Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik.

Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkeket árusító üzletében.

Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci 74/78.

Helybell elárusítók:

Regényi István, Vogel Henrik,

Tóth Antal, Anton Georgievlov,

Josef Kiesz & Sohn, Dietzgen

Imre fia, Leopold Derner.

2-50

NÁLUNK

minden hitelképes,
tisztességes egyén

BUTOR

szükségletét olcsón és könnyű fizetési feltételek mellett szerezheti be.

GROSZ és KRAUSZ

nagy áruháza a „Tigrishez”

Telefon 24.

UJVIDÉK.

Telefon 24.

Gyermekkosci különlegességek.

1909
Szi
Va
szives
éveken
temeri
Lajos-
épület
minder
és tölt
minder
ezenki
lok s
végeze
A
lott fő
mint f
minek
Jó csa
3-12
Van s
feleim sziv
nemű vlla
ket, erődv
reklam-vi
árakon elv
vezeteki,
különbön
E szá
közlésére
7-10
MÁV. 22
Keres
17-én kel
f. é. aug
1. a
betéértve
bosnyák-
lomban fe
áru küld
friss hus
tojásküld
szabályza
ahoz tart
előirt elj
2. a
másának
állomásol
küldemén
gyümölcs
mények
elszállítá
feladó ár
a rendell
képesség
vonatkoz
illetőleg
vényes v
kezdéséb
bási pótl
seknek n
táig val
3. az
meghatá

Szives tudomásul.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy hosszú éveken át fenálló **fegyver-üzletemet** a temerini-utca 12. sz. házból a **Kossuth Lajos-utca 30 számú r. kat. hitközségi épületbe** helyeztem át, ahol nemcsak minden rendszerű és fajtájú **fegyvert és föltényeket**, hanem e szakba vágó mindennemű **sport-árakat** is tartok, ezenkívül pedig **javításokat** is elvállalok s azokat gyorsan és megbízhatóan végezem.

A temerini-utcában eddigelé fenállott főüzlet a műhely mellett ugyanott mint **flóklüzlet** továbbra is fenmarad, minek szives tudomásul vételét kérem. **Jó családból tanono azonnal felvétetik.**

Teljes tisztelettel

Burmann Sándor
fegyverműves Ujvidék.

3-12

Tudomásul.

Van szerencsém a t. közönség és üzletfeleim szives tudomására hozni, hogy mindennemű **villamos berendezéseket, házi vezetékeket, erőátviteli munkát, kirakatberendezéseket, reklam-világítást** jótállás mellett és mérsékelt áron elvállalok, valamint mindennemű **víz-vezeték, klozet és fürdő-berendezéseket**, nemkülönben **házi-sürgöny** berendezést elvállalok.

E szakmába vágó **összes javítások** eszközlésére vállalkozom. Tisztelettel

7-10

Bernold Lipót és társa.

Hirdetmény.

Kereskedelemügyi miniszter f. é. július 17-én kelt 56755/III. számú engedélye alapján **f. é. augusztus 10-étől visszavonásig**

1. a magyar belforgalomban (Fiumét is beteértve), továbbá a magyar, az osztrák és a bosnyák-hercegovinai vasutakkal való forgalomban feladásra kerülő kocsirakományu teheráru küldemények felvételénél — az élő állat-friss hus-, friss gyümölcs-, friss főzelék és tojásküldemények kivételével — a vasuti üzletszabályzat 55. §-a (3) bekezdésében és az ahoz tartozó IV. díjszabási póthatározományban előírt eljárás fog alkalmaztatni;

2. az osztrák-magyar monarchia két állomásának szerződéses vámterületén kívül fekvő állomásokra rendelt kocsirakományu teheráru küldemények, — az élő állat-, friss hus-, friss gyümölcs-, friss főzelék- és tojásküldemények kivételével, — a mennyiben azok elszállítása azonnal meg nem történhetik s a feladó áruját a pályaudvaron kívánja tároltatni, a rendelkezésre álló tároló helyek befogadási képességéhez mérten, a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5 cikk (2), illetőleg a magyar szent korona területén érvényes vasuti üzletszabályzat 55. §-a (2) bekezdésében és az ahoz tartozó I—III. díjszabási póthatározományokban foglalt rendelkezéseknek megfelelőleg, csakis a lehető elszállítási időig tartó ideiglenes megőrzésre fogadtatnak el,

3. az üzletszabályzatban és díjszabásokban meghatározott be-, illetve kirakási idő az

üzletszabályzat 69. §-a (7) bekezdése alapján 9 nappali órára szállíttatni le.)*

Értesítjük továbbá a t. szállító közönséget, hogy az üzletszabályzat 56. §-a (4) bekezdése, illetőleg a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk (3) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján a Fiuméba rendelt gabonaszállítmányok, örlemények és

*) **Jegyzet.** A 9 nappali óra a közhírré tett raktári órák kezdetétől annak megszakítás nélkül való befejezéséig terjedő időtartam alapul vétele mellett számítottatik.

hüvelyesek (bab), valamint az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámterületén kívül fekvő állomásokra rendelt gabonaszállítmányok és örlemények, az üzletszabályzat 55. §-a (3) és a vasuti árufuvarozásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 5. cikk (2) bekezdése, illetőleg a magyar szent korona területén érvényes üzletszabályzat 55 §-a (2) bekezdésének alkalmazása mellett is, közérdek érvényesítése szempontjából lehetőleg soron kívül fognak továbbíttatni.

Budapest, 1909. aug. 7. Az igazgatóság.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy üzletemet

Kossuth Lajos (Fő)-utca 23. szám

alá fogom áthelyezni.

Az átköltözködést megkönnyebbitendő, az **összes arany-, ezüst, és ékszer árut, fali, zseb-, inga-, ébresztő, stb. órákat, valamint argontor-ezüst, Chinaezüst és min. denfajta optikai árut**

meglepően olcsó áron bocsátom eladásra.

Mindenkinek saját érdekében áll tehát ezen alkalmat felhasználva **rendkívül olcsón bevásárolni.**

Tisztelettel **KRAUSZ SAMU,**

órák, ékszerész, látszerész UJVIDÉK, Ferenc József (fő)-tér 3. szám
WAGNER Testvérek-féle házban.

Kolozsvári Kereskedelmi Akadémia bennlakással (Internátus) 90 tanuló részére.

Az intézetet 1878-ban alapította a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara s tanulmányi szempontból két tagozatra oszlik: felső kereskedelmi iskolai- és akadémiai tagozatra.

a) Felső kereskedelmi iskolai tagozatra oly tanulók vétetnek fel, kik négy középiskolai osztályt végeztek. A tanfolyam három éves, melynek végezte után a tanulók érettségi vizsgálatot tesznek s annak alapján egy éves önkéntességi katonai szolgálatra s az 1883. I. t.-c. értelmében a kereskedelmi pályákon kívül több hivatali pályára is illetékesek. Évi tandíj 200 korona.

b) Akadémiai (főiskolai) tagozat rendes hallgatói oly ifjak, kik felső kereskedelmi iskolai, vagy középiskolai érettségi bizonyítványt, vagy ezzel egyenlő értékű gazdasági vagy ipariskolai vég bizonyítványt szereztek, vagy valamely katonai tiszt-képző intézetet végeztek. Az akadémia két éves tanfolyamból áll s az 1909—10. tanévben a következő előadások fognak megtartatni.

Kereskedelmi számtan általános része, nemzetközi árukereskedelmi számítások, börze- és bankügyleti számítások, folyószámlák tana, analysis, politikai számtan, életbiztosítási számítások, halandósági táblák szerkesztése, egyszerű és kettős könyvvitel, import- és export-ügyletek elszámolása, bank és börzeügyletek elszámolása, áru- és banküzleti praktikum, gyári könyvvitel, különböző könyvviteli rendszerek, magyar kereskedelmi levelezés, export-, import- és bankügyletek levelezése, nemzetgazdaságtan, bevezetés a statisztikába, adó- és illetékügy, pénzügytan, a magyar magánjog különös része, magyar közjog, jogszolgáltatás a bel- és külföldön, konzul intézmény, kereskedelmi váltó- és iparjog, nemzetközi váltó és csek-jog, bank- és tőzsdeismeretek, vasuti és hajózási díjszabás közlekedési ismeretekkel, tengeri kereskedelmi jog, nemzetközi kereskedelem és forgalomismeret, a közgazdasági története, társadalmi politika, ipar- vám- és kereskedelmi politika. háttárvám ismeret, tőzsde bíráskodás. Der Ausgleich dem Fakturabetrages is internationalen Handelsverkehr, állami számvitel, német nyelv és kereskedelmi levelezés, francia kereskedelmi nyelv és levelezés, angol nyelv és kereskedelmi levelezés, olasz kereskedelmi nyelv és levelezés, oszmán-török nyelv, kereskedelmi földrajz különös tekintettel a tengeri kereskedelemre, áruismeret, szövetkezetek, kartellek, trösztök, kiváló német közgazdasági írók olvasása német nyelven, a strike és jogi szabályozása, a gyarmatarúk termelési földrajza világkereskedelmi szempontból, a gabanafelek kereskedelme, gyorsírás, gépirás, vivás. Évi tandíj 240 korona.

c) Internátus. Az akadémia 90 tanuló bennlakására van berendezve s az internátus a magasabb igényeket is kielégíti. A tanulók felett nevelői tisztet öt felügyelő tanár teljesít. A teljes ellátással járó bennlakás évi díja 900 korona. A 23 év óta fennálló internátusban eddig 1981 növendék nyert elhelyezést az ország minden vidékéről. Az internátusba akadémiai hallgatók is felvétetnek.

Beiratkozási idő: szeptember 1—5-ig.

Az akadémia tanári személyzete 40 tagból áll, a tanulók létszáma a múlt évben 305 volt, köztük 95 bennlakó. Az intézetnek 31 éves fennállása alatt 6466 tanulója volt.

Bővebb felvilágosítást nyújtó prospektust az érdeklődőknek kívánatra küld

Szerémi borozó

UJVIDÉKEN.

Kenyér-utca 23. szám.

a Központi Hitelintézettel szemben.

Ebben a borozóban kizárólag Schwarz József u^t legkitünőbb saját termesű borai saját őzésű bortörköly és szilviumi Kamenicán a Paraga hegyen fokvó 20 holdass zörlőjéből poharankintés zari palackokban mérsékelt áron kerülnek kimérésre.

Megrendelések hordókban 50 litertől feljebb Schwarz Testvérek c. irodájában Háltér 12. sz. alatt felvételnek.

Az étkezöben lehet jó és olcsó ételeket kapni. 33-50

Kiadó

egy nagyobb üzlethelyiség.
Bővebbet Menrath L. és Fia
cégnél.

Ferenc József-tér 3. sz.

3-3

Akar ön önálló lenni?

Dús jövedelmező képviseletet szerezhethet előkelő intézettől. Ajánlatok **BLOCKNER I.** hirdető irodájába Budapest, Sütő-utca „Önálló 70^a jelige alatt küldendők. 2-2

Nagy utcai

50 szám alatt.

lakás kiadó nov. hó 1-jére II. Rákóczi Ferenc-ut

Eladó. Eladó.

A Duna köz-
zelében elte-

rül szőlőtelepen mintegy 1/4 hold *nemes fűzes* termése előnyös áron eladó. **Idel Illés**

Szt. Lukácsfürdői

kristályforrás-ásványviz.

Étvágyat javít,
Gyomorrontást megakadályoz.

Főraktár Ujvidék- és környékére: **Bauer Gyula** sörnyakereskedőnél Ujvidéken. 6-10

Lakás kerestetik.

Négy szobás lakás, mely tiszta és féregmentes legyen, a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel f. nov. hó 1-re bérbe vétetik.

2-3 Bővebbet a kiadóhivatalban.

Matkovits

szobafestő
és mázoló

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMPLOMHÁZ.

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főtér, saját ház Pazar berendezés, látványosság. **Telefon 105.**

ALAPITTATOTT 1886-ban.

Fűszer, csemege-, sajt, saját termesű borok, valódi szerémi szilvium kereskedés.

Bel- és külhoni borok.

Legfinomabb teák.

Cukrozott gyümölcs.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservék
Vadak
Hízalt szárnyas
Finom felvágott és hús-
Neműek.

Jamaika rum
Tea sütemény
Kugier-Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnyas és tengeri rák
Pástétomok.

Töltött francia
Dinnye
Magyar és francia pezsgők
Kassai s prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lazac
Óriás kelet-tengeri hering.

Ozsonnák és jourok részére hideg plattnik és halak díszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Ár lap ingyen és bérmentve.

Futókocsik, kétkerekű kocsik, homok-futókocsik, hajtókocsik, vadászati bajtókocsik, coupék nyitott és félfedeles kocsik, landam kocsik, omnibuszok mentőkocsik, halotnaskocsik

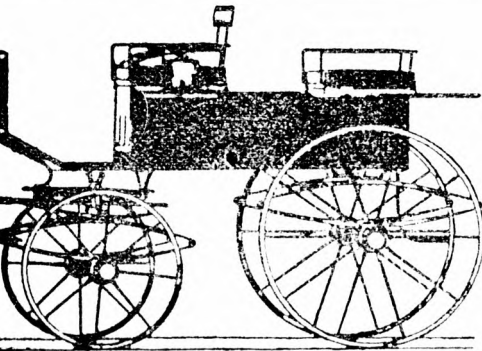
valamint mindennemű

luxus- és üzleti-kocsik a leggyyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Első délmagyarországi kocsi- és gőzhajlítógyár gőzfűrésztelep

REICH MÁTYÁS ÉS LEBHERZ KÁROLY

Megyei — Interurbán Telefon 134.

Hajlított kocsialkatrészek nagybani gyártása.

Használt kocsik javíttatnak vagy becsereáltetnek.

Legújabb kitüntetés: London 1908. arany érem.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomorba
ellen
Borszéki Fökut, az ásványvizek királya,
köszvény ellen
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyuvíz

Baross, vesebaj ellen
Borhegyi, húgyhajtó
Boholti, ádító víz
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légcsőhurut ellen
Margittalgefi, ádító ital

Morgász, étvágygerjesztő
Káson-fökut (Salutaris), jód és lithium
tartalmu
Répáti, égvényes ásványviz
Székely-Selters, idült gyomorba
Szokolai, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizelinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizet pótolhatók.

Ujvidéki képviselő: Schossberger Adolf, továbbá kaphatók a vizek még: Dietzgen I. és Fiai, Wagner Testvérek, Ludwig J. és Stefanovits L. Fia cégeknél.